

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2676/2022
09.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Јоксимовић Брашић, адвокат из ..., против тужене Средње школе „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Горан Зоговић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2446/2020 од 13.01.2022. године, у седници већа одржаној 09.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2446/20 од 13.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу, Судска јединица Топола П1 210/17 од 28.09.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење туженог број .. од 02.06.2015. године, којим је тужилца оглашена кривом због учињене повреде забране из члана 45. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања, а у вези са ставом 6. истог члана, под називом забрана насиља, злостављања и занемаривања и којим јој је изречена дисциплинска мера престанак радног односа са даном 02.06.2015. године као незаконито, па је тужена обавезана да тужиљу врати на посао у року од осам дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 322.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2446/20 од 13.01.2022. године донетом на основу расправе, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Аранђеловцу, Судска јединица Топола П1 210/17 од 28.09.2018. године, ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење тужене број .. од 02.06.2015. године, којим је тужилца оглашена кривом због учињене повреде забране из члана 45. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања, у вези са ставом 6. истог члана, под називом забрана насиља, злостављања и занемаривања и којим јој је изречена дисциплинска мера престанак радног односа са 02.06.2015. године као

незаконито, а тужена обавезана да тужиљу врати на рад у року од осам дана од дана пријема писаног отправака пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 313.500,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, како произлази из образложења ревизије.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Другостепени суд је побијану пресуду донео на основу расправе, а ревизијом се указује да чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, па је Врховни суд приликом одлучивања о њеној правилности ценио и ове разлоге, сходно одредбама члана 407. став 2. у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је била запослена код тужене на неодређено време на радном месту секретара школе. Решењем тужене бр. .. од 02.06.2015. године, тужилја је оглашена кривом због учињене повреде забране из члана 45. став 5. Закона основама система образовања и васпитања, у вези са ставом 6. истог члана и изречена јој је дисциплинска мера престанка радног односа са 02.06.2015. године. Из образложења решења произлази да је тужена Закључком бр. .. од 13.10.2014. године покренула дисциплински поступак против тужилје због основане сумње да је учинила повреду забране из цитираног члана Закона о основама система образовања и васпитања, тако што је дана 10.04.2014. године, у 12,25 часова у просторијама туженог у ..., физички напала професорку српског језика и књижевности ВВ и нанела јој лакшу телесну повреду ближе описану у уверењу о здравственом стању Дома здрава „ГГ“ у ... од 15.07.2014. године – огуљотина величине 0,5 цм на десној ушној шкољци са унутрашње стране. Тужилја је 11.06.2015. године изјавила приговор на решење тужене од 02.06.2015. године, али школски одбор није одлучио решењем о њеном приговору, већ је донео обавештење бр.615 од 23.06.2015. године, којим је тужилја обавештена да приговор није усвојен и да се може обратити надлежном суду у року од 15 дана од дана истека рока за доношење одлуке. Вештачењем комисије вештака специјалиста неуропсихијатра, психијатра и психолога, као и допунским вештачењем комисије датим у поступку пред Апелационим судом, а које је обављено на основу целокупне медицинске документације коју тужилја поседује почев од почетка лечења 1999. године па до дана допунског вештачења, као и на основу одговорајућег неуропсихијатријског прегледа тужилје, утврђено је да се тужилја 22 године лечи амбулантно и болнички од психичких поремећаја са више дијагноза, да се ради о континуираном процесу психозе који напредује до степена шизоактивне психозе (граница са лудилом), а што указује да је таква особа изван реалности. Комисија вештака се изјаснила да у моменту када је нанела повреде колегиници, тужилја није била урачунљива, односно у потпуности је била неспособна са схвати значај прописане забране, да управља својим поступцима као и да схвати које последице може да изазове. Комисија је оценила да је неурачунљивост тужилје у том моменту последица дуготрајног психичког поремећаја.

Другостепени суд је правилно оценио да оспорено решење директора тужене број .. од 02.06.2015. године испуњава услове да се сматра решењем о престанку радног односа као коначно решења послодавца, јер школски одбор тужене

није о приговору тужиље на ово решење одлучио на законом прописан начин – решењем као појединачним правним актом, већ је тужиљи доставио обавештење да је приговор њеног пуномоћника одбијен као неоснован, па како тужиљи никада није достављена коначна одлука о њеном приговору то она има право на судску заштиту против првостепеног решења директора школе као коначног решења послодавца.

Затим је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио одредбе Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр.72/09...55/13), који је био на снази у спорном периоду и оценио да је тужбени захтев основан.

Ово стога што је одредбама члана 45. цитираног Закона о основама система образовања и васпитања, став 1, 2. и 5. било прописано понашање које је забрањено у образовним установама, па између осталог и примена физичког насиља и насилног понашања запосленог према деци, ученицима и другим запосленима. Одредбом члана 139. тачка 3. истог Закона, прописано је да запослени може да одговара за повреду забране прописане овим Законом, док је одредбом члана 143. став 2, прописано да запосленом који изврши повреду забране прописане чланом 40. до 46. тог Закона, престаје радни однос кад одлука директора о утврђеној повреди забране постане коначна и одузима се лиценца.

Другостепени суд је правилно оценио да из цитираних законских одредаба произлази да је потребно да се у дисциплинском поступку утврди кривица запосленог за повреду забране прописане чл. 44. до 46. цитираног Закона (у овом случају забране из члана 45. Закона), те је то услов да се запосленом изрекне дисциплинска мера престанка радног односа због учињене повреде забране. Кривица подразумева свест и вољу, односно способност запосленог да у време учињене повреде забране расуђује и управља својим радњама, а у противном његова одговорност је искључена. Како је у овом случају правилном оценом налаза комисије вештака, допуне налаза као и оценом исказа вештака, утврђено да је тужиља 10.04.2014. године, када је у просторијама тужене напала колегиницу и нанела јој лакшу телесну повреду, због дуготрајне психичке болести била неурачунљива и није мога да схвати значај прописане забране и да управља својим поступцима, то такво стање искључује њену одговорност и она није могла бити оглашена кривом због учињене повреде забране, што оспорено решење чини незаконитим, какав закључак у свему прихвата и Врховни суд.

У спору из радног односа суд законитост решења цени са становишта правилности примене материјалног права, повреде правила поступка и чињеничног стања из оспореног решења.

Оспорено решење о престанку радног односа тужиљи није законито, јер приликом његовог доношења нису правилно примењене одредбе Закона о основама система образовања и васпитања и одредбе Закона о раду. Ово стога што Законом о основама система образовања и васпитања за повреду забране из цитираних чланова нису прописани посебни услови за изрицање дисциплинске мере, из чега произлази да се за изрицање дисциплинске мере престанка радног односа примењују одредбе Закона о раду који је важио у време учињене повреде. Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.32/13, важећег у време учињене повреде) изричито је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог и тако што учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду, из чега произлази да је за отказ уговора о раду из овог разлога, неопходно да је повреда радне обавезе учињена кривицом запосленог. У овом случају, правилном оценом изведених доказа, другостепени суд је на несумњив начин утврдио да је тужена у време предузимања радње којом је прекршила забрану прописану чланом 45. Закона

основама система образовања и васпитања и на тај начин повредила своју радну обавезу, због дуготрајне психичке болести била неурачунљива и није могла да схвати значај прописане забране, нити да управља својим поступцима, што искључује њену кривицу за повреду забране, односно радне обавезе, те јој је мера престанка радног односа изречена незаконито. Супротно ревизијским наводима, приликом доношења побијане пресуде правилно је примењено материјално право и то цитиране одредбе Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о раду, важећих у време доношења оспореног решења.

Цењени су наводи ревизије који се односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, међутим они нису основани. Првостепени и другостепени суд су извели све доказе потребне за доношење одлуке у овом спору, те је другостепени суд правилно оценио све изведене доказе у свему у складу са одредбом члана 8. ЗПП, а посебно налаз комисије вештака медицинске струке, допунски налаз исте комисије дат у другостепеном поступку као и исказ вештака.

Другостепени суд је правилно прихватио допунски налаз, с обзиром да из исказа вештака произлази да је оцена медицинске документације која се односи на ток тужиљине болести после напада на колегиницу била неопходна, јер је због дугог периода у коме се тужиља лечи било потребно сагледавање целине њене болести како би се одредило стање њене свести у односу на догађај поводом кога јој је отказан уговор о раду. Ова медицинска документација указује на континуитет у психијатријском процесу од кога се тужиља и сада актуелно лечи, а што је било битно за процену њене урачунљивости у тренутку учињене повреде.

Осталим ревизијским наводима није доведена у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, па је применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић